

ХАГ – Хрватска и Данска оцениле су пред Међународним судом правде да је једнострана декларација о независности Косова легална, тврдећи да је не забрањују ни међународно право, ни резолуција 1244 Савета безбедности УН.

Правна заступница Хрватске Андреја Метелко-Згомбић рекла је у хашкој Палати мира да једнострана декларација о независности Косова „не противречи ниједном пропису или принципу међународног права, а камоли да је забрањена”.

Правно утемељење за легалност декларације, по ставу Хрватске, проистиче из неуспеха преговора о статусу Косова и неодрживости пређашњег статуса Косова као покрајине у саставу Србије због тога што су власти у Београду тешко кршиле људска права Албанаца.

„Хрватска сматра да је систематска репресија и кршење људских права на Косову од врхунског значаја за одговор на питање који се бави суд” да ли је декларација о независности у складу с међународним правом, назначила је Метелко-Згомбић.

Она је тврдила да декларација о независности није противна ни Резолуцији 1244, која „није предвиђала исход политичког процеса” у којем је тражен будући статус Косова.

„Један од могућих исхода била је и независност”, напоменула је Метелко-Згомбић.

Заступница Хрватске је „постојање Косова као независне државе” назвала „међународноправном чињеницом”.

Опширно говорећи о току косовске кризе, хрватска представница је као „темељ међународноправног идентитета Косова” означила широку аутономију са „елементима државности” коју је покрајина уживала у СФРЈ по Уставу из 1974. Тај статус „у много чему је био једнак статусу република”.

Као правну потпору том аргументу, Метелко-Згомбић је цитирала текст председника Хрватске Стјепана Месића из загребачког *Вечерњег листа* по којем су и републике и покрајине у СФРЈ ушле добровољно и „нису могле бити задржане” против своје воље.

Из Месићевог текста, хрватска заступница је цитирала и тврдњу да распад СФРЈ у којем је Косово изгубило статус федералне јединице „није значио да се Косово аутоматски пребацује Србији”, већ да је потребно поново утврдити његов статус.

Метелко-Згомбић је оценила да је укидањем аутономног статуса Косова 1990, Србија прекршила Устав из 1974. и поткопала темеље федералне државе и да је затим годинама репресијом спречавала учешће албанске већине у власти, што је развило „јасну вољу Албанаца да имају независну државу”.

Та воља, подсетила је заступница Хрватске, изражена је први пут на „референдуму 1991. на којем је 99 одсто Албанаца гласало за независност”.

Правни заступник Данске Томас Винклер тврдио је да је декларација о независности Косова легална зато што је ни међународно право, ни резолуција 1244 изричито не забрањују.

Према виђењу Данске, Резолуција 1244 је потврђивала „право Косова на самоопредељење”.

„Случај Косова је јединствен и стога неће послужити као преседан који би водио ка нестабилности” у међународним односима, оценио је Винклер.

Према његовим речима, независност Косова се „не може преиначити и време је да се окренемо будућности”.

Винклер је нагласио да је Данска „пријатељ и Косова и Србије” и да је желела да две стране постигну споразумно решење, али да то није било могуће.